

№9

вересень 2022

Інформаційний бюлетень міської ради

Хмельницька**ГРОМАДА****СПЕЦВИПУСК!**

Розповсюджується безкоштовно

ХМЕЛЬНИКУ - 660!

Рідне моє місто! Дорогі хмельничани!

Сонце сходить удосвіта на Українській благодатній землі. І кожен день має свій світанок. Своє народження.

У золотавому вересні народився Хмельник - місто нашого дитинства, нашої юності та надійного схилу поважних літ.

Тут щораз ясніші обрії наших надій. Тут легко думається про краще. Тут живуть працьовиті люди з добрим серцем. Вони зігріють, прихистять, допоможуть і побажають здоров'я. Тут, як удома, а вдома – завжди добре.

Хмельнику – 660! Так хочеться найкращим словом торкнутися його серця – побажати місту та всім його жителям наснаги в житті, здобутків у чесній праці для миру, єднання, добробуту.

Поки в країні війна і наші захисники героїчно відвойовують кожен населений пункт, ми не святкуємо! Але єдині, як ніколи! І так має бути завжди!

Тож будьмо разом, тримаймо стрій народного фронту, який веде Україну до перемоги, а Хмельник - до щасливого майбутнього!

Ми живемо в найкращому місті!

Дбаймо про нього по-родинному – і Хмельник віддячить затишком, увагою, любов'ю!

З днем народження, імениннику!

Довгих і мирних літ Хмельнику!

**З найкращими побажаннями
міський голова
Микола ЮРЧИШИН**

ПОГЛЯД ІЗ МИНУЛОГО

**Мій рідний Хмельник...
Затишне містечко, огорнуте лісами. Чудові куточки природи,
створені руками людей, зимові сади, сквери, розкішний парк у
центрі міста радують око мешканців та усіх, хто
вирішив тут зупинитися. Для кожного з нас – це
надійний прихисток у бурхливому океані
неспокійного, тривожного сьогоднішнього життя.
Історія міста переповнена багатьма
славними іменами та подіями.**

Початок відліку - 1362 рік. Перша письмова згадка про Хмельник, яку ставлять під сумнів дані археологічної експедиції Інституту археології Національної академії наук України. Проведені дослідження на території Хмельника свідчать про набагато ранішу дату його заснування.

Сьогодні статус Хмельницької міської територіальної громади – заслуга багатьох поколінь хмельничан, які довели своє вміння сміливо мріяти, наполегливо працювати і досягати успіху.

Багато цікавих книг, статей, віршів написано про давнє історичне минуле Хмельника. Спасибі творцям, що не дають загубитися історії рідного краю. Пропоную невеличкий екскурс в минуле...

Гортаючи старі підшивки газет, із захопленням читаємо, чим жило наше місто у колишні післявоєнні часи.

Так, зі статті „Завтра - в школу” дізнаємося, що „школярі старших класів своїми руками виконали чимало столярних, теслярних, слюсарних та інших робіт щодо ремонту школи”.

Ознайомившись із газетною інформацією під назвою „Сучасне майбутнє курорту”, зустрічаємо важливі рядки: „Особливе місце серед цілющих джерел України належить радоновим водам Хмельницьких джерел, відкритим у 1934 році. Хмельницьке джерело за багатством свого хімічного складу є досі єдиним на Україні. У 1954 році проведена перша, а у 1958 році – друга науково-практична конференція вчених, лікарів”.

У рубриці „Будівництво” є стаття „Про благоустрій нашого міста”, у якій містяни переймаються наступними проблемами: „Заплановано освітити вулиці І. Богуна, Кірова, Таращанську. Головна увага, як завжди, звертається на поліпшення санітарного стану міста. Але це залежить від самого населення, в якому стані утримуються їх двори і прилеглі до них ділянки”.

В окремих статтях називаються прізвища тих господарів, „біля подвір'я яких лежить сміття”. І такий підхід до вирішення проблеми нікого не шокує.

Вулиця Соборності

„У цьому році (1958 р.) буде закладено новий великий парк площею понад 12 га”.

Із „Хроніки культурного життя” дізнаємося, що у той час наші матусі чи бабусі й дідусі могли „проглянути на сцені районного Будинку культури комедію на три дії „Зоряні ночі” в постановці Бердичівського Державного драматичного театру. Глядачі гаряче аплодували артистам, які вдруге завітали до нашого міста”. Варто згадати і наш місцевий театр, який працював під керівництвом Тамари Кіндратівни Миронової, виставами якого захоплювалися хмельничани.

Головний лікар Хмельницької водолікарні Г. Новіцький повідомив хмельничанам: „У Хмельнику буде великий курорт”. „На початку січня в Києві відбулася наукова конференція в Академії Наук УРСР з питань використання природних лікувальних ресурсів України, яка прийняла рішення про будівництво першого на Україні радіоактивного курорту в Хмельнику”.

А з рубрики „На сесії міської ради” (1958р.) - „Щоб кращим було наше місто” дізнаємося, що на два метри розширено центральну вулицю. У минулому році зданий в експлуатацію Будинок культури (не теперішній). Дається оцінка роботі чотирьох постійних комісій (по благоустрою, фінансово-торговельна, культосвітня та охорони здоров'я). Називаються прізвища депутатів, які

працювали найкраще, а також і ті, хто „зовсім забув про виявлене йому високе довір'я, не були присутніми на засіданнях виконкому та не відвідували сесій”. Окремі депутати відзначили, що немає торговельних точок на околицях міста; вони сконцентровані в центрі”.

Занурюєшся у цікаві факти того часу і розумієш, як швидко плине час...

Ось уже 1968 рік.

Місто живе, росте, збагачується новими здобутками.

І знову знайоме прізвище: на шпальтах місцевої газети Г.Новіцький пише: „Сьогодні минає 30 років із дня заснування водолікарні”. „Перспекти-

Міський парк

ви міста-курорту”: „За пройдений 30-річний період Хмельник незрівнянно виріс як промислове місто і як курорт. Тут функціонує п'ять здравниць: військовий санаторій „Хмельник”, профспілковий санаторій, обласна бальнеологічна лікарня, ревматологічна лікарня залізничників, водолікарня „Радон” облспоживспілки, які щоденно обслуговують в середньому 2150 хворих”.

Гордимось тим, що „Хмельницька музична школа вважається однією з кращих в області. В кінці травня 1968 р. відбувся перший випуск учнів класу баяна і духових інструментів”. „У цьому році в її учбових класах навчатиметься понад 200 учнів”, - пише директор музичної школи В. Шлікер.

Живе своїм спортивним життям стадіон. „Розпочався фінал першості області з футболу команд-переможниць зон II-ї групи. У фіналі беруть участь футболісти Мур.Куриловець, Немирова, Тростянець та Хмельника”.

Прийомно здивувала постійна комісія охорони здоров'я Хмельницької міськради, яка „вирішила провести свято квітів. На свято запрошуються любителі-квіткарі та всі бажаючі. Преміювання переможців – 150 карбованців”.

„Великим попитом серед хмельничан користуються торти „Подарочний” та «Бісквітно-кремовий», виготовлені кондитерами Хмельницького хлібзаводу. Щоденно вони вироблять по 140-150 тортів при завданні 120”.

Аптека «Центральна»

„Будується елеватор, який вступить в дію у 1969 році”.

„В гостях у хмельничан побувала делегація активісток по роботі серед жінок з Келецького воєводства Польської Народної Республіки. Гості відвідали швейну фабрику та хмельницькі здравниці”.

Ось чим жив і дихав Хмельник майже сімдесят

Будинок культури

років тому.

За цей період прожило життя ціле покоління! Хтось, можливо, упізнає в цих рядках себе, а хтось змахне сльозинку ностальгії за періодом упевненості в завтрашньому дні, а хтось, в основному молодь, не зрозуміє багатьох речей...

„Популярність міста Хмельника зростає. З кожним роком воно стає кращим, впорядкованішим. Привітнішими стають і його люди” – читаємо статтю „Красивішає райцентр”. „Сьогодні його називають здравницею із заслугою славою. Тут одержують лікування 2950 осіб і ще 1700 лікуються по курсівках. Паралельно із розвитком санаторно-курортної зони у місті розширюється і промисловість. У Хмельнику працює 4 будівельно-монтажних організації, 2 автотранспортних підприємства, закінчується реконструкція цехів бавовняної прядильно-ткацької фабрики, заводу продоварів та хлібокомбінату. У 1979-1980 рр. планується побудувати два 100-квартирних, три 70-квартирних, два 72-квартирних дев'ятиповерхових будинки, два 40-квартирних та один – 55-квартирний будинки, а також три гуртожитки на 100 чоловік кожний”.

Багато є таких речей з історії Хмельника, про які ми не здогадуємося, не знаємо і не зможемо прочитати з книг.

Так, наприклад, у 80-ті роки:

- Хмельник 6 разів поспіль посідав I-II місце із

Універмаг

благоустрою у Вінницькій області;

- 130 вулиць будувалися із твердим покриттям;
- вулиця Столярчука була побудована за 3 місяці на місці старих хатинок;
- асфальтування вулиць проводилося тільки після того, як були проведені вода, газ;
- у місті не було каналізації, очисні споруди будувалися у 1975-1976 роках;
- на клумбах висаджувалися квіти, таким чином місто потопало у трояндах;
- при активному будівництві житла до 1990 р. на квартирному обліку стояло вже 1000 хмельничан.

Непросто на ті часи було зводити Будинок культури та діставати для нього будівельні матеріали, будівництвом якого опікувався міський голова О.І. Ткаленко.

Цікаво дізнатися, що скульптуру дівчини, що стоїть при в'їзді у Хмельник і є його символом, творив немісцевий скульптор, а натурницею була його дівчина, яка погодилась на те тільки через палке кохання.

Місто, що має значний соціально-економічний і духовний потенціал, необхідний природний і людський ресурс та великі плани на майбутнє - мій ХМЕЛЬНИК!

Ніхто не передбачав, що теперішнє покоління застане підступна війна.

Скільки випробувань ще на твоєму шляху в цей непростий для тебе час, коли ти губиш на війні найкращих своїх синів!?

Але віримо, що все буде Україна!

Закінчиться війна, і нове покоління хмельничан продовжить розбудовувати Хмельник.

Тож не даремно кажуть: „Перед минулим здіймімо капелюха, перед майбутнім засукаймо рукави”.

Руслана ПОЛІЩУЧЕНКО,
архівний відділ міської ради

До Хмельника ведуть усі дороги, - Микола Юрчишин

- Хмельник – історичне місто. Першу дату від його заснування ми відзначаємо 1362 року. Микола Васильовичу, як Ви вважаєте, на який рік припадає найбільший розквіт міста і чому?

- Кожне місто має свою історію. Наш Хмельник, якому у вересні виповнюється 660 років, має своє історичне життя. Літопис міста, яке одним із перших на Поділлі отримало Магдебурзьке право або право на самоврядування, творили люди різних поколінь. З любов'ю, відданістю своїй справі, натхненням і добром хтось сіяв хліб, збирав урожай, лікував, досліджував, будував, захищав свій край... І все для того, щоб ми жили щасливо на своїй Землі, мали достаток, родинне тепло. Можна тільки від серця й душі подякувати всім, хто дбає про Хмельник в різні роки і зараз дбає про місто-курорт: словом, ділом, серцем.

- Молодість – це мрії, кохання, активні спроби знайти своє місце в безтурботному вирі життя. Згадайте, яким був для Вас Хмельник у роки юності? Що зі спогадів тримається в серці й чому?

- Очі в юності – особливі. Вони помічають все в яскравому світлі. Тоді погляд веде до мрій. Без кордонів, переконань чи емоцій. Приємно згадую той час і особливо пам'ятаю чудові озера в місті із дзеркально чистою водою, де люди ловили рибу, відпочивали біля води, відновлювали свої сили, бо вода – це джерело натхнення і нової енергії. Ще в нас була цукерня, де готували найсмачніші солодоці. Але як і в роки юності, так і зараз бачу Хмельник новим, сучасним, чистим містом, де добре працювати, відпочивати, розвиватися і жити всім. Докладу максимум зусиль, щоб так було.

- Життя змінює час. Чи з роками змінилися колорит, побут, «душа» міста? Яким Хмельник є зараз?

- Звичайно, все з часом змінюється і наше місто з роками теж стає іншим. Але, на щастя, ми бережемо найголовніше – нашу гостинність, щедрість, привітність до людей. Це дуже цінно в усі часи і є головним сенсом земного життя кожної людини.

- А яким Ви уявляєте Хмельник у

майбутньому? Що переважатиме: туризм, оздоровлення, агроіндустрія?

- Сучасним, безпечним, енергоефективним містом, лідером у світі радоного лікування, туризму, прогресивним в агровиробництві, сприятливим для бізнесу та інвестицій. Для цього треба багато зробити. Але найперше варто робити ставку на молодий інтелект нашої громади. Давати старт новому будівництву шкіл, дитсадків, туристичних, оздоровчих місць, закладів затишного відпочинку, прокласти якісні комунікації та мати потуж-

ні енергоресурси. Дуже хочу, щоб молодь поверталася до Хмельника після навчання, щоб своїм запасом нових знань змінювала своє рідне місто.

- Нині Україна героїчно бореться і кожен на своєму місці робить все, щоб на війні з російським агресором перемогла правда і ми

зажили мирно й щасливо. Як живе Хмельницька громада? Які наміри довелось «згорнути» в часі? Які проекти і заходи, пропри все, реалізуються?

- З початком війни всім своїм планам ми сказали «СТОП». Але місто – це як живий організм, в якого є щоденні потреби людей, і особливо в тих, кого ми прихистили у своїй громаді (переселенців). З перших днів воєнного стану разом із волонтерським фронтом, міжнародними фондами, містами-партнерами ми забезпечили переселенців поселенням, харчуванням і ро-

бимо це й донині. Капітальні ремонти доріг, тротуарів, будівництво нових об'єктів не проводиться. Казначейство не проводить коштів по капітальних видатках. Робимо окремі поточні

ністі питної води, її доступність для населення.

- Хмельник відвідують багато людей з України, зі світу. Це місто дихає затишком і дає здоров'я. А з чим Хмельник заходить у Ваше серце? Які почуття відкриває в душі?

- Я не народився у Хмельнику, але полюбив це місто ще з дитинства.

(ямкові) ремонти місцевих доріг, ремонтуємо каналізаційні комунікації. Вартість будівельних робіт у воєнний час суттєво здорожчала, а тому будівельні кампанії не поспішають братися за роботу, бо вважають такі послуги збитковими.

Тут чудові краєвиди, які ми розчистили. У нас живуть добрі люди. Тут все рідне, знайоме, відроджене великою працею. Хмельник викликає в моєму серці найсвітліші почуття і мені радісно від того, що я та моя родина живемо в цьому затишному місті.

- Є такі місця, з якими серце дихає спокійно, глибоко, які з осінню літ у нашій пам'яті оживають радістю і бажанням, де б не були, завжди повертатися додому. Чи це про Хмельник?

- Коли в нашій родині загинув тато, було важко жити там, де поруч немає найріднішої людини. Тоді й постало питання, куди переїхати. Ще дітьми ми зібралися на «сімейну раду» і вирішили делегувати свого старшого брата Петра (нині – народний депутат України), аби поїхав на схід і центр України та подивився, де краще люди живуть. І, повернувшись додому, брат сказав: «Мамо! Кращого міста, ніж Хмельник на Україні, не знайти!». Тому я вдячний своєму братові за такий чудовий вибір. Відтоді до Хмельника ведуть усі дороги.

Спілкувалася
Наталія МАЗУР

Щоб небо було мирним, а ми – щасливими!

Діти Хмельника поділилися своїми мріями про те, яким бачать рідне місто в майбутньому

Мрія... Вона народжується в доброму серці та човником Життя пливе в бурхливому океані бажань. Усі мріють про щось своє, але, погодьтеся, діти бачать особливі горизонти мрій – світлі й досяжні.

А Вам цікаво про що ж мріють діти Хмельника? - Вихованці Центру дитячої та юнацької творчості пішли до міського парку, де і діти й дорослі полюбують проводити своє дозвілля, та й розпитали, а що ж юні друзі носять у своєму серці та як свої мрії вони пов'язують зі своїм містом.

СОФІЙКА - 4 РОКИ

Я з м.Харків. Ми з мамою й татом приїхали до Хмельника через війну. Тут так гарно і всі до нас такі добрі. Мені дуже хочеться міцно-міцно обійняти це місто і привітати його.

МАКСИМ – 8 РОКІВ

Я відвідую бійцівський клуб «Січ» і там займаюся на гуртку Зендокай Карате-До. Я люблю своє місто і хочу, щоб воно завжди було гарним. Дуже хочу, щоб був мир, щоб не лунали сирени, щоб я з родиною міг всюди подорожувати.

МАРИНА - 13 РОКІВ, СОФІЯ -12 РОКІВ

Наше місто затишне і гарне. Ми його дуже любимо і в День народження Хмельника хочемо побажати, щоб воно розросталося, ставало ще кращим, щоб було мирне небо над нашими домівками, а ми змогли знову ходити до школи, як у мирний час.

ОЛЕКСАНДРА -11 РОКІВ, МАРІЯ – 10 РОКІВ

Наше місто завжди привітне. Тут добре живеться всім людям.

Тут є санаторії, чудовий парк, де ми всі зустрічаємося з друзями і весело проводимо час.

Дуже хочемо, щоб всі, хто нас зараз захищає, повернулися додому з Перемогою, і наш Хмельник тоді буде ще щасливішим.

АРТУР - 4 РОКИ

Я - козак! Я - сильний! І хочу, щоб моє місто теж було сильним.

Я дуже його люблю, бо тут всі мої рідні.

Хай усі будуть щасливі у Хмельнику.

ЮЛІЯ -15 РОКІВ,
АНАСТАСІЯ -15 РОКІВ, ЮЛІЯ -15 РОКІВ

Хмельник - найкраще місто у світі, тому що ми тут народилися, ходили до дитячого садочка, тут наша рідна школа. Зараз війна і ми не можемо сидіти за шкільними партами, спілкуватися з друзями на переменах. Але ми віримо, що Україна переможе і буде мир. Буде більше можливостей для нас, а Хмельник стане ще кращим!

Спілкувалися вихованці гуртка «Школа журналістики» Центру дитячої та юнацької творчості

Юні друзі! Щиро дякуємо, що подарували нам неймовірно світлу мить своєї уваги та незабутнього спілкування. Бажаємо здійснення ваших мрій, а нашому чудовому місту - 660-літньому імениннику - щасливого і мирного майбутнього.